

**ГАДААДЫН ИРГЭН, ХАРЬЯАТЫН ГАЗРЫН 2023 ОНЫ БОДЛОГЫН
БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ,
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

2023 оны 12 дугаар сарын 07

Улаанбаатар хот

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг Монгол Улсын хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэр, Алсын хараа 2050, Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн байгууллагад холбогдох заалт, шийдвэрээр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланд тулгуурлан Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”, Хууль зүй дотоод хэргийн сайдын 2022 оны А/107 дугаар тушаалаар баталсан “Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам”-ын дагуу дараах 4 үзүүлэлтээр дүгнэв.

1.1. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт

2023 оны жилийн эцсийн байдлаар байгууллагын үндсэн чиг үүрэгт хамааралтай Монгол Улсын хууль, Засгийн газрын тогтоол, албан даалгавар, хуралдааны тэмдэглэлд тусгагдсан нийт 6 хууль, тогтоол, шийдвэрийн 11 заалтыг хэрэгжүүлэн ажилласныг хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийв. /Хүснэгт 1./

Дээрх 11 заалт нь бүгд “үр дүн гарсан” буюу 100 хувьтай үнэлэгдлээ.

Хүснэгт 1.

Шийдвэрийн төрөл				
Бүгд		Монгол Улсын хууль	Засгийн газрын тогтоол	Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл
Хяналтад авсан хууль, тогтоол шийдвэрийн тоо	6	1	1	4
Заалтын тоо	11	5	1	5
ҮНЭЛГЭЭ	Биелсэн /100%/	11	5	5
	Хэрэгжих шатанд /70%/	-	-	-
	Хэрэгжилт хангалтгүй /30%/	-	-	-
	Хугацаа болоогүй	-	-	-

Монгол Улсын хуулийн хэрэгжилтийн хувийг хүснэгтээр илэрхийлбэл:

/Хүснэгт 2./

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
1. Монгол Улсын хууль				
1	8.2.1. эрхэм зорилго, үйл ажиллагааны стратегийн зорилт, зорилго, тэргүүлэх чиглэл, тэдгээрийн хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, түүний үр дүн;	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай 2021-12-17 Дугаар 2022.05.01	100	5
2	8.2.2. чиг үүрэг, бүтэц, зохион байгуулалт, хаяг, байршил, харилцах утасны дугаар, шуудангийн хаяг, олон нийттэй харилцах, мэдээлэл хүргэх нийгмийн сүлжээний хаяг;		100	5
3	8.2.3.эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт, үйл ажиллагааны тайлан, мэдээлэл хариуцагчийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт, шалгалтын тайлан, акт, дүгнэлт, албан шаардлага, зөвлөмж;		100	5
4	8.2.4.хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээний тайлан;		100	5
5	8.2.5.хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайлан;		100	5

Монгол Улсын Засгийн Газрын тогтоолын хэрэгжилтийн хувь /Хүснэгт 3./

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
2. Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол				
1	2.Монгол Улсад 30 хүртэл хоногийн хугацаагаар жуулчлах хавсралтад дурдсан улсын иргэдийг 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл Монгол Улсын визийн шаардлагаас чөлөөлсүгэй. 2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт даалгасугай.	Визийн шаардлагаас чөлөөлөх тухай 2023-01-04 Дугаар 2023_1	100	5

Монгол Улсын Засгийн Газрын хуралдааны тэмдэглэлийн хэрэгжилтийн хувь.

/Хүснэгт 4./

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
3. Монгол Улсын Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл				
1	ХҮИИ.2.7.Хил орчмын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх, бэлтгэл хангах арга хэмжээ авах, үйл ажиллагааг тусгайлан зохицуулсан хөтөлбөр боловсруулж батлуулан ажиллахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт;	2022 оны 5 дугаар сарын 4-ний өдөр 27 дугаар тэмдэглэл 2022-05-04	100	5

		Дугаар 2022_27		
2	II..Тогтоол батлагдсантай холбогдуулан “Монгол Улсын визийг цахимаар авах улсын жагсаалт”-д өөрчлөлт оруулах, гадаадын бусад улсыг нэмж хамруулах асуудлыг холбогдох байгууллагын саналыг харгалзан шийдвэрлэхийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг нарт даалгав.	2023 оны 1 дүгээр сарын 4-ний өдөр 1 дүгээр тэмдэглэл 2023-01-04 Дугаар 2023_1	100	5
3	II.3.Тогтоол батлагдсантай холбогдуулан гадаадын иргэдийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх, бүртгэл, хяналтыг сайжруулах чиглэлээр зохих арга хэмжээ авч ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Гадаадын иргэн, харьяатын газар (Н.Ууганбаяр), Хил хамгаалах ерөнхий газар (Х.Лхагвасүрэн), Тагнуулын ерөнхий газар (П.Одонбаатар) нарт даалгав.	2023 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдөр 9 дүгээр тэмдэглэл 2023-02-20 Дугаар 2023_9	100	5
4	I.2.5. Иргэдийн зорчих нөхцөлийг хөнгөвчлөх талаар БНСУ-ын холбогдох байгууллагатай хэлэлцээ хийх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг байгуулж, энэ хүрээнд дараах асуудлыг хэлэлцэхийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатарт: -Монгол Улсын Засгийн газар болон БНСУ-ын Засгийн газар хооронд байгуулсан Нийгмийн хамгааллын тухай хэлэлцээрт холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар харилцан нийгмийн даатгалаас чөлөөлөх хугацааг нэмэгдүүлэх, төлөгдсөн нийгмийн даатгалын буцаан олголтод хамаарах визийн ангилал хүрээг нэмэгдүүлэх; -БНСУ-д эмчилгээ хийлгэж буй иргэдийг дэмжих зорилгоор тус улсын эмнэлгүүдийн төлбөрийн хөнгөлөлтийг эдлүүлэх болон эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдах; - Хөдөлмөрийн гэрээгээр БНСУ-д ажиллаж буй монгол иргэдийн эцэг, эх, үр хүүхэд, гэр бүлийн зүгээс тус улсад зорчих виз хүсэхэд тодорхой хөнгөлөлт эдлүүлэх.	2023 оны 5 дугаар сарын 03-ны өдөр 19 дүгээр тэмдэглэл 2023-05-03 Дугаар 2023_19	100	5

Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт нь 2023 онд дээрх 11 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхдээ сар бүрийн үнэлгээний дунджаар тооцож үзвэл нийт 12 сарын хэрэгжилтийн дундаж үнэлгээ 99.4 хувийн гүйцэтгэлтэй байгаа нь тус оны 08 дугаар сард 95 хувь, 11 дүгээр сард 98.3 хувьтай тус тус үнэлэгдсэнтэй холбоотой юм.

1.2.Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт

Монгол Улсын засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор баталсан 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 2023 онд 1 зорилт, 1 арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангуулж ажилласан байна. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээгээр 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 100 хувьтай буюу “Үр дүнд хүрсэн” гэж үнэлэгдсэн нь эхний хагас жилийн үнэлгээтэй харьцуулбал зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээний хэрэгжилтийг сайжруулж, эрчимжүүлснээр гүйцэтгэлийн хувийг 23 хувиар нэмэгдүүлж чадсан байна. /Хүснэгт 6, 8./

Хүснэгт 5.

№	Бодлогын чиглэл	Зорилтын тоо	Нийт арга хэмжээний тоо	Үүнээс						Хэрэгжилт /хувь/
				100%	90%	70%	50%	30%	0%	
1	Засаглалын бодлого	1	1	1	-	-	-	-	-	100
Оноо		5								

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь, оноог өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулснаар. /Хүснэгт 6./

№	Зорилт, дэс дугаар	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Дундаж хувь	Оноо	Дундаж хувь	Оноо
			2023 он		2022 он	
4.Засаглалын бодлого						
1	4.3.9. Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний бүртгэл, мэдээлэл, хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгоно	2.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний биеийн давхцахгүй өгөгдөл бүхий бүртгэлийн системийг үе шаттайгаар нэвтрүүлнэ.	100%	5	50%	2.5

Хүснэгт 8.

№	Бодлогын чиглэл	Зорилтын тоо	Сар Нийт арга хэмжээний тоо	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				Хэрэгжилт /хувь/											
1	Засаглалын бодлого	1	1	30	30	30	30	77	77	73.3	70	70	70	90	100
Оноо				1.5	1.5	1.5	1.5	3.8	3.8	3.7	3.5	3.5	3.5	4.5	5
Сарын дундаж хувь		62.2 хувь													

1.3.Монгол Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт:

Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөө”-нд тусгагдсан “Цахим засаглалын тогтолцоог боловсронгуй болгож, төрийн үйлчилгээний бүтээмж, үр ашгийг дээшлүүлэх” арга хэмжээний хэрэгжилт 100 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Хүснэгт 9.

№	Зорилго, зорилт	Нийт арга хэмжээний тоо	Үүнээс						Хэрэгжилт /хувь/
			100%	90%	70%	50%	30%	0%	
Бүлэг 3. Иргэн төвтэй хөгжлийг дэмжсэн засаглалын бодлого									
Зорилго 3.1. Төрийн бүтээмжийн сэргэлтийн хүрээнд цахим хөгжлийн нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт, удирдлагаар хангаж, төрийн үйлчилгээг шуурхай, хариуцлагатай, хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж, нийгмийн зөвшилцөлд үндэслэсэн түншлэлийн тогтолцоог хөгжүүлнэ.									
1	Зорилт 3.1.1. Цахим засаглалын тогтолцоог боловсронгуй болгож, төрийн үйлчилгээний бүтээмж, үр ашгийг дээшлүүлэх	1	1	-	-	-	-	-	100
Оноо		5							

Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь, оноог өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулснаар. /Хүснэгт 10./

№	Зорилт, дэс дугаар	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Дундаж хувь	Оноо	Дундаж хувь	Оноо
			2023 он		2022 он	
1. Иргэн төвтэй хөгжлийг дэмжсэн засаглалын бодлого						
1	Зорилт 3.1.1. Цахим засаглалын тогтолцоог боловсронгуй болгож, төрийн үйлчилгээний бүтээмж, үр ашгийг дээшлүүлэх	Цахим виз олгох улсын тоог нэмэгдүүлэх	100%	5	100%	5

1.4. “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хэрэгжилт:

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд 2023 онд 1 зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн нь 100 хувийн биелэлттэй үнэлэгдлээ.

“Монгол Улсын удмын санг хамгаалж, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх чадавхыг бэхжүүлж, монгол хуний хөгжлийг дэмжинэ” зорилтын хүрээнд хэрэгжилтийн хувийг өнгөрсөн оныхтой харьцуулан харуулав. /хүснэгт 11/

Хүснэгт 11.

№	Үндэслэж байгаа бодлогын баримт бичиг	Шалгуур үзүүлэлт	Зорилтот түвшин	Дундаж хувь	Оноо	Дундаж хувь	Оноо
				2023 он		2022 он	
1. Иргэн төвтэй хөгжлийг дэмжсэн засаглалын бодлого							
1	Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн, цагаачдын тооны зохист түвшнийг хадгалж, бүртгэл, мэдээлэл, хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгоно.	Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний биеийн давхцахгүй өгөгдөл бүхий бүртгэлийн системийн хөгжүүлэлт	Үйл ажиллагаа хэвийн явагддаг болсон байна.	100%	5	30%	1.5

Дүгнэлт, зөвлөмж

Байгууллагын бодлогын баримт бичгийн 2023 оны жилийн эцсийн ерөнхий үнэлгээгээр 4 үзүүлэлтийн 9 хууль, тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 14 арга хэмжээ тус бүр 100 хувийн гүйцэтгэлтэй 5 оноотойгоор үнэлэгдлээ.

Мөн бүрэн хэрэгжсэн, цаг хугацааны хувьд ач холбогдолгүй болсон дараах шийдвэрийн заалтуудыг хяналтаас хасуулах саналтай байна. Үүнд:

Засгийн газрын тогтоол-1: Монгол Улсад 30 хүртэл хоногийн хугацаагаар жуулчлах хавсралтад дурдсан улсын иргэдийг 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл Монгол Улсын визийн шаардлагаас чөлөөлсүгэй. 2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт даалгасугай.

Хэрэгжилт: Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр тогтоолоор Монгол Улсын цахим виз олгох улсын жагсаалтад багтаж байсан Европын улсууд болон Австрали, Шинэ Зеланд зэрэг 34 улсын иргэнийг визийн шаардлагаас чөлөөлснийг үндэслэн “Визийн мэдээллийн нэгдсэн сан” систем (evisa.mn)-ээс дээрх 34 улсыг дурдсан улсыг хасаж, шийдвэрийг мөрдөн ажиллаж байна. /100 хувь/

Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл-1: Тогтоол батлагдсантай холбогдуулан “Монгол Улсын визийг цахимаар авах улсын жагсаалт”-д өөрчлөлт оруулах, гадаадын бусад улсыг нэмж хамруулах асуудлыг холбогдох байгууллагын саналыг харгалзан шийдвэрлэхийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг нарт даалгав.

Хэрэгжилт: Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр сарын 04-ний өдрийн 01 дүгээр тогтоолоор зарим улсын иргэнийг визийн шаардлагаас чөлөөлснийг үндэслэн “Визийн мэдээллийн нэгдсэн сан” систем (evisa.mn) дэх бүртгэлээс хавсралтад дурдсан 34 улсыг хасаж, Гадаад харилцааны сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2023 оны 02 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/09, А/53 дугаар хамтарсан тушаалаар 98 улсыг цахим виз олгох улсын жагсаалтад нэмснийг уг

системд бүрэн нэвтрүүлж, нийт 99 улсын иргэнд цахим визийг олгож болохоор зохицуулсан. /100 хувь/

Цаашид нийт хууль, тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийн үр дүнг бууруулахгүйгээр чанаржуулж ажиллахыг зөвлөмж болгож байна.

--oo0oo--